

ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ
Η επίδραση της μητρικής γλώσσας στην εκμάθηση φρασεολογισμών στο πλαίσιο
μιας αντιπαραβολικής ανάλυσης της Γερμανικής και της Ελληνικής

Παρασκευή Γκίζα
(Α.Μ. 2017Β01)

Επιβλέπων: Καθηγητής Μάριος Χρύσου

Περίληψη

Οι φρασεολογισμοί αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα τόσο του προφορικού όσο και του γραπτού λόγου. Χαρακτηρίζονται από πολυλεξικότητα, σημασιολογική-συντακτική σταθερότητα και ιδιοματική σημασία. Τα βασικά αυτά γνωρίσματα καθιστούν την εκμάθηση τους στο ξενόγλωσσο μάθημα ένα δύσκολο, ταυτόχρονα όμως αναγκαίο εγχείρημα, καθώς το φρασεολογικό λεξιλόγιο είναι απαραίτητο ακόμα και για μια περιορισμένη επικοινωνία στην ξένη γλώσσα. Η δυσκολία έγκειται τόσο σε ενδογλωσσικούς όσο και σε κοινωνιογλωσσικούς και πραγματολογικούς παράγοντες.

Η εκμάθηση φρασεολογικών μονάδων αποτελεί αντικείμενο της Φρασεοδιδασκτικής, στο πλαίσιο της οποίας θα κινηθεί η υπό εκπόνηση διδακτορική διατριβή. Στόχος της διατριβής είναι να εξεταστεί η επιρροή της μητρικής γλώσσας στην εκμάθηση φρασεολογισμών στο πλαίσιο μια αντιπαραβολικής ανάλυσης της γερμανικής και ελληνικής γλώσσας. Ένα από τα κεντρικά ερευνητικά ερωτήματα της διδασκαλίας φρασεολογικών μονάδων της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας έγκειται στο ποιοι φρασεολογισμοί πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο διδασκαλίας και με ποιο τρόπο. Ως προς το πρώτο ερώτημα προτείνεται το εμπειρικά θεμελιωμένο βασικό φρασεολογικό λεξιλόγιο των Hallsteinsdóttir/Šanjanková/Quasthoff (2006). Θα επιχειρηθεί η αντιπαραβολική διαγλωσσική ανάλυση των φρασεολογικών μονάδων του βασικού αυτού φρασεολογικού λεξιλογίου και ο διαφοροποιημένος προσδιορισμός του βαθμού δυσκολίας που συνδέεται με τις μονάδες του λεξιλογίου αυτού για μαθητές/τριες της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας με μητρική γλώσσα την Ελληνική. Στόχο αποτελεί η ενσωμάτωσή του στο μάθημα της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Ποιο συγκεκριμένα, θα διερευνηθεί στη βάση διαγλωσσικών συγκλίσεων και αποκλίσεων, σε ποιο βαθμό οι προϋπάρχουσες γνώσεις των μαθητών/τριών, στις οποίες συγκαταλέγεται η φρασεολογική τους ικανότητα στη μητρική (και την Αγγλική ως πρώτη ξένη γλώσσα), δύνανται να συμβάλουν σε θετικά μαθησιακά αποτελέσματα. Η αντιπαραβολική αυτή προσέγγιση, στην οποία θα διερευνηθεί ο βαθμός δυσκολίας που συνδέεται με την εκμάθηση φρασεολογικών μονάδων της Γερμανικής με υψηλή επικοινωνιακή αξία αποτελεί το πρακτικό σκέλος της διατριβής.

THESIS TITLE

The Influence of the Native Language on the Learning of Multiword Expressions. A Comparative Analysis of Modern Greek and German.

Giza Paraskevi
(A.M. 2017B01)

Supervisor: Professor Marios Chrissou

Abstract

Multiword Expressions form an inseparable part both of spoken and written discourse. They are characterized by their semantic and syntactic stability and lack idiomatic properties. These basic features render the process of learning and mastering words in foreign language learning a difficult task. Nonetheless, acquiring the knowledge of multiword expressions are vital to even the most basic communication in a foreign language. This difficulty resides in factors that are inherent in the language itself and in external factors, which are text-related, sociological and practical or based on context. The learning of multiword expressions is also implicated in teaching idioms, a field of study that my thesis will address. More precisely, the aim of my thesis is to examine the influence of the native language on the learning of lexical words as part of a comparative analysis of Modern Greek and German.

A central research question in teaching phraseological units in German as a foreign language is what to teach and how to teach it. With regard to the first question, I suggest as a starting point the empirically based phraseological core vocabulary of Hallsteinsdóttir/Šanjanková/Quasthoff (2006). I suggest that the results of a contrastive analysis of these multiword expressions in Greek and German can be included into the teaching of German as a second foreign language based on its learning difficulty for learners with Greek as their first language. In particular, based on interlanguage convergences and divergences, I would like to examine to what extent the pre-existing phraseological competence of learners from L1 and L2 (German to English) contributes to a positive learning outcome. This comparative approach to determining the learning difficulty of multiword expressions of German with a high significance in the communication forms the practical part of the dissertation.

TITEL DER DISSERTATION

Der Einfluss der Muttersprache auf das Erlernen von Phrasemen: eine interlingual-vergleichende Analyse am Beispiel des Sprachenpaars Deutsch- Griechisch

Giza Paraskevi
(A.M. 2017B01)

Betreuer: Professor Marios Chrissou

Abstract

Phraseologische Einheiten bilden einen untrennbaren Bestandteil sowohl des gesprochenen als auch des schriftlichen Diskurses. Sie zeichnen sich durch eine Mehrwortstruktur, semantische und syntaktische Stabilität und idiomatischen Charakter aus. Diese grundlegenden Merkmale machen das Erlernen phraseologischer Einheiten zu einer schwierigen Aufgabe, die jedoch notwendig ist, da sie für die grundlegendste Kommunikation in einer Fremdsprache von entscheidender Bedeutung sind. Diese Schwierigkeit liegt an Faktoren, die der Sprache selbst inhärent sind, sowie an soziolinguistischen und pragmatischen Faktoren. Das Erlernen phraseologischer Einheiten ist Gegenstand der Phraseodidaktik, einem Forschungsbereich, mit dem sich meine Promotion beschäftigen wird. Ziel der Promotion ist es, den Einfluss der Muttersprache auf das Erlernen phraseologischer Einheiten im Rahmen einer vergleichenden Analyse von Griechisch und Deutsch zu untersuchen.

Eine zentrale Forschungsfrage im Unterrichten phraseologischer Einheiten in Deutsch als Fremdsprache ist, was und wie unterrichtet werden soll. In Bezug auf die erste Frage schlagen wir den empirisch fundierten phraseologischen Grundwortschatz von Hallsteinsdóttir/Šanjanková/ Quasthoff (2006) vor. Ich werde einen interlingualen Vergleich dieser phraseologischen Einheiten vornehmen, damit der Grundwortschatz ausgehend von seiner Lernschwierigkeit für DaF-Lernende mit Griechisch als Muttersprache in den Unterricht einbezogen werden kann. Insbesondere möchte ich ausgehend von zwischensprachlichen Konvergenzen und Divergenzen untersuchen, inwieweit die vorhandene phraseologische Kompetenz der Lernenden aus der L1 und

L2 (Deutsch nach Englisch) zu positiven Lernergebnissen führt. Dieser vergleichende Ansatz zur Bestimmung der Lernschwierigkeit kommunikativ wichtiger phraseologischer Einheiten des Deutschen bildet den praktischen Teil der Dissertation.